

«ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНД ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Гайворонська міська рада
Український державний центр національно-патріотичного виховання,
краєзнавства та туризму учнівської молоді (м. Київ)
Департамент культури та туризму
Кіровоградської обласної державної адміністрації (м. Кропивницький)
Відділ культури, туризму та культурної спадщини
Гайворонської міської ради Кіровоградської області (м. Гайворон)
Національний авіаційний університет,
кафедра міжнародного туризму та краєзнавства (м. Київ)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
кафедра географії та методики її навчанням (м. Умань)
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
кафедра географії (м. Вінниця)
Федерація спортивного туризму України (м. Київ)
Асоціація збереження історії залізниць України (м. Київ)
Комунальний заклад «Гайворонський краєзнавчий музей»
Гайворонської міської ради Кіровоградської області (м. Гайворон)
Комунальна установа «Гайворонський центр професійного розвитку
педагогічних працівників» Гайворонської міської ради Кіровоградської області (м. Гайворон)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНД
ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО
ІМІДЖУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД»,**
*яка проводиться в рамках Всеукраїнського туристичного
фестивалю залізничної ретро-техніки «ГАЙ ГУДЕ»*

26-28 травня 2023 року

Гайворон
2023

УДК – 338.48(477.65)(06)

T86

*Затверджено до друку науково-методичною радою
КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників»
Гайворонської міської ради
(Протокол № 2 від 12 травня 2023 р.)*

Редакційна колегія:

Пошенко Ю. В. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів (соціальна сфера); **Касьяненко В. О.** – директор КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників» Гайворонської міської ради (відповідальний редактор); **Браславська О. В.** – доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри географії та методики її навчання, УДПУ імені Павла Тичини; **Денисик Г. І.** – доктор географічних наук, професор кафедри географії ВДПУ ім. М. Коцюбинського; **Колотуха О. В.** – доктор географічних наук, професор, зав. кафедри туризму та авіаційних перевезень, ЛА НАУ (заступник відповідального редактора); **Ситник О. І.** – кандидат географічних наук, доцент, УДПУ імені Павла Тичини (відповідальний секретар); **Соболенко А. А.** – начальник відділу культури, туризму та культурної спадщини Гайворонської міської ради; **Хлевнюк О. Я.** – директор КЗ «Гайворонський краєзнавчий музей» Гайворонської міської ради; **Петричук О. І.** – науковий консультант Eurotec KONEČNÝ, Чехія (технічний секретар).

T86 *Туристичний бренд як чинник формування позитивного іміджу територіальних громад: яка проводиться в рамках Всеукраїнського туристичного фестивалю залізничної ретро-техніки «ГАЙ ГУДЕ» зб. матеріалів II Всеукр. наук.- практ. конф. (м. Гайворон, 26-28 трав. 2023 р.) / Гайворонська міська рада, Департамент культури та туризму Кіровоградської обласної державної адміністрації, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини [та ін.]; [редкол.: Пошенко Ю. В., Касьяненко В. О., Браславська О. В. [та ін.]. Умань: Візаві, 2023. – 267 с.*

До збірника матеріалів конференції ввійшли доповіді та тези, якими охоплено широкий спектр географічних досліджень туристського спрямування. Під час роботи конференції висвітлено такі питання: дослідження історичної спадщини Гайворонщини, видатні краєзнавці регіону; геотуризм як можливість пізнання унікальності регіону; теоретичні, методичні та організаційні основи спортивного туризму; сучасні аспекти розвитку зеленого туризму Гайворонщини; стан туристської інфраструктури Гайворонщини: проблеми і перспективи.

УДК – 338.48(477.65)(06)

©Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

<i>Пошенко Ю. В., Ситник О.І.,</i> ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	7
<i>Баранюк О.М., Бабичєва В.,</i> ПРОБЛЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ПРИ РОБОТІ ГІРНИЧОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	17
<i>Баранюк О.М., Кобилівська Д.О.,</i> ВИРОБНИЦТВО БІОГАЗУ ЯК ДЖЕРЕЛО ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДИ.....	21
<i>Барвінок Н.В.,</i> АДАПТАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ КРИЗИ СПРИЧИНЕНОЇ ГЛОБАЛЬНИМИ БЕЗПЕКОВИМИ ФАКТОРАМИ.....	24
<i>Бейдик О.О.,</i> ЛЮДМИЛА ПРОЦЕНКО – ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КРАЄЗНАВЕЦЬ ТА ІСТОРИК-АРХІВІСТ	30
<i>Бейдик О.О., Арсененко І.А., Донець І.А., Комлев О.О.,</i> НАОЧНО-УЯВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІЙ ОСВІТІ.....	35
<i>Бейдик О.О., Спиця Р.О., Шишка М.М.,</i> КАРСТОВІ ВОДОЙМИ ПІВНІЧНОГО ПОДІЛЛЯ ЯК ЕКО- ТУРИСТСЬКІ ОБ'ЄКТИ.....	40
<i>Беркова О.П.</i> ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	47
<i>Браславська О.В., Озерова Л.А., Комаренко К.В.,</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	53
<i>Войтків П.С., Іванов Є.А.,</i> ВОДОГОСПОДАРСЬКЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В МЕЖАХ ВЕЛИКОМОСТІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЧЕРВОНОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ.....	56
<i>Врадій О.О.</i> ВПЛИВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ АСПЕКТІВ РЕКРЕАЦІЙНО- ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ НА ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	61
<i>Горобець Л.А.,</i> ГОДОНІМИ МІСТА ГАЙВОРОН.....	68
<i>Гришко С.В., Прохорова Л.А., Непша О.В.,</i> ГЕОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК РІЗНОВИД НАУКОВОГО ТА ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	72
<i>Гродзіцька Т. М.</i> ТАНЦЮВАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ГАЙВОРОНЩИНИ.....	76
<i>Гродзіцька Т. М.</i> ХРОНІКА ПОДІЙ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ В ІСТОРІЇ РОДИНИ МАЛЮТИ ОЛЕКСАНДРИ СЕРГІЇВНИ.....	82

<i>Грушкевич В.О.,</i> ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ КОМІРНИЙ – ВИДАТНИЙ КРАЄЗНАВЕЦЬ ТА ДОСЛІДНИК ГАЙВОРОНЩИНИ.....	86
<i>Давидюк В. М.,</i> ЗАРОДЖЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО СПОЛУЧЕННЯ В МІСТІ УМАНЬ.....	90
<i>Денисик Г.І., Клименко К.В.,</i> ЧИННИКИ ОСТЕПНІННЯ ЛАНДШАФТУ ЗАПЛАВИ ПІВДЕННОГО БУГУ.....	94
<i>Денисик Г.І., Канський В.С., Канська В.В., Денисик Б.Г.,</i> ТУРИСТИЧНО-ДИЗАЙНЕРСЬКЕ ОБЛАШТУВАННЯ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	97
<i>Дудник І.М.,</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛОКАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ М. ГАЙВОРОН).....	102
<i>Дутчак С.В.,</i> ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	107
<i>Капленко І. П., Беркова О. П.</i> ВПЛИВ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ЗА ОСТАННІ 5 РОКІВ: АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА.....	117
<i>Касьяненко В.О.,</i> ОЛЕКСА ПОВСТЕНКО - УРОЖЕНЕЦЬ ГАЙВОРОНЩИНИ, ЯКИЙ ВРЯТУВАВ СОФІЮ КИЇВСЬКУ ВІД ЗНИЩЕННЯ РАДЯНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ.....	122
<i>Кілінська К.Й., Смик О.С.,</i> ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ РІДНОГО КРАЮ (НА ПРИКЛАДІ САДГІРСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)	127
<i>Кобилівська Д.О</i> ПРОБЛЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, ВИКЛИКИ ДЛЯ ГРОМАД....	132
<i>Колотуха О.В., Миргородська О.Л., Олексин М.П.,</i> ОРОГРАФІЧНІ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ СЕРЕДНЬОГО ПРИДНІПРОВ'Я.....	136
<i>Кравцова І.В.,</i> ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕОСПАДЩИНИ У КУЛЬТУРНОМУ ЛАНДШАФТІ ГАЙВОРОНЩИНИ.....	141
<i>Криловець М.Г.,</i> ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКІВ ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧИХ ГУРТКІВ.....	145
<i>Курнос І. Т.,</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЕОТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ОТГ.....	151
<i>Лаба Л.О.,</i> ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ ГАЙВОРОНЩИНИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ЛІКУВАННІ ШКІРНИХ ХВОРОБ.....	154
<i>Лавренюк Л. І.,</i> ЗАМОВЛЯННЯ ГАЙВОРОНЩИНИ ТА УМАНЬЩИНИ.....	158

<i>Лебедева О. О., Беркова О.П.,</i> СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО МАРКЕТИНГОВОГО ПЛАНУ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОГО БРЕНДУ ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	163
<i>Максютов А. О.,</i> РЕГІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	167
<i>Мельник І. Г.,</i> РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНА ОСВІТА В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ.....	171
<i>Мельник О. В., Мельничук М. М., Стельмах В. Ю., Ковальчук С. І., Качаровський Р. Є.,</i> МОЖЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ БАСЕЙНУ РІЧКИ КРАСОХА.....	176
<i>Назаренко Т. Г.,</i> ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ЗНАНЬ ЗАСОБАМИ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ.....	180
<i>Немировська Т.Г.,</i> ТУРИЗМ ЯК СУЧАСНИЙ СПОСІБ ПІЗНАННЯ ТЕРИТОРІЇ.....	184
<i>Нетробчук І. М.,</i> ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОТУРИЗМУ	189
<i>Поліщук В. П.,</i> МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГАЙВОРОНСЬКОГО ТЕПЛОВОЗРЕМОНТНОГО ЗАВОДУ В ЕКОНОМІЦІ КРАЮ.....	194
<i>Полухіна О.Л.,</i> НАРИС ПРО ІСТОРІЮ ТА ГЕОГРАФІЮ МІСТА ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.....	198
<i>Пугач С. О.,</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ МЕРЕЖ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	202
<i>Семко Н.Г.,</i> ІСТОРИЧНИМИ СТЕЖКАМИ СЕЛА ВІЛЬХОВЕ ГОЛОВАНІВСЬКОГО РАЙОНУ – ПЕРЛИНИ СКІФСЬКОГО СТЕПУ.....	206
<i>Ситник О.І., Петричук О.І.,</i> ВУЗЬКОКОЛІЙНІ ЗАЛІЗНИЦІ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ В ЖИТТІ КРАЇНИ.....	211
<i>Степаненко М. В., Бекова О.П.,</i> РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ.....	218
<i>Степаненко І.В.,</i> ОЦІНКА СУЧАСНОГО РІВНЯ ЗАБРУДНЕННЯ АВТОТРАНСПОРТОМ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ РІЗНИХ РАЙОНІВ МІСТА ГАЙВОРОН....	222
<i>Сухий П.О., Сендзік Ю.І.,</i> ЗЕМЛІ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ТУРИСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИХ РАЙОНІВ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕДКАРПАТТЯ.....	226

<i>Тверда Р.П.,</i> АНАЛІЗ РЕКЛАМИ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ЖИТОМИРЩИНИ.....	229
<i>Хлевнюк О. Я., Працьовитий М. М.,</i> ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ 30-Х РОКІВ ХХ СТ. В ГАЙВОРОНІ	234
<i>Шуйський Ю.Д.,</i> ПРОВІДНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.....	242
<i>Шуйський Ю.Д., Вихованець Г.В., Гижко Л.В.,</i> НАВЧАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПРИРОДНИХ СИСТЕМ СВІТОВОГО ОКЕАНУ В ГЕОГРАФІЇ.....	247
<i>Яценко В. С.,</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІКИ НА ПРИКЛАДІ ВИКЛИКІВ ДЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ГАЙВОРОНЩИНИ З ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.....	252
<i>Iryna Kozynska,</i> FEATURES OF CARNIVAL TRADITIONS IN THE KINGDOM OF BELGIUM.....	256
<i>Sytnyk Ivan,</i> MOST POPULAR TOURIST DESTINATIONS IN CAIRNS.....	261

Мельник О. В.,

к. геогр. н., асистент кафедри
фізичної географії
e-mail: melnykoleg28@ukr.net

Мельнійчук М. М.,

к. геогр. н., професор кафедри
фізичної географії

Стельмах В. Ю.,

к. геогр. н., старший викладач кафедри
фізичної географії

Ковальчук С. І.,

старший лаборант кафедри фізичної
географії, магістр географії,

Качаровський Р. Є.,

старший лаборант кафедри економічної
та соціальної географії,

магістр географії,

Волинський національний університет
імені Лесі Українки

МОЖЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ БАСЕЙНУ РІЧКИ КРАСОХА

Проведено дослідження рекреаційного потенціалу малої річки Красоха. Здійснено опис об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ), що знаходяться в басейні річки. Запропоновано заходи оптимізації рекреаційного використання об'єктів ПЗФ.

Ключові слова: природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, р. Красоха, р. Кормин, р. Стир, Колківська ТГ, Луцький район, Волинська область.

A study of the recreational potential of the small Krasoha River was conducted. A description of the objects of the nature reserve fund (NRF) located in the river basin was carried out. Measures to optimize the recreational use of NRF facilities are proposed.

Key words: nature reserve fund, recreational potential, Krasokha River, Kormyn River, Styr River, Kolkivska TC, Lutsk District, Volyn Region.

Рекреаційний потенціал є іманентною властивістю навколишнього середовища, ландшафтної оболонки, абіотичних та біотичних складових. Одночасно він є одним із різновидів емерджентного прояву комплексної взаємодії між усіма компонентами навколишнього середовища у всеохоплюючому його розумінні (як природного, історико-культурного, соціально-економічного, естетично-атрактивного, ментального простору тощо), що генерує рекреаційний *пропотенціал*, тоді як наявність спостерігача (користувача) надає йому цінності, формуючи рекреаційний потенціал як єдність «ресурс–оцінка ресурсу», яка змінюється залежно від етапів історичного процесу та цивілізаційного будівництва. Основою рекреаційних ресурсів є природоохоронні території, що зазнали незначного антропогенного впливу й перебувають переважно у межах басейнів малих та середніх річок [8–9].

Малі річки Волинської області є об'єктом дослідження багатьох сучасних науковців: Мольчака Я. О., Фесюка В. О., Зузука Ф. В., Кутового С. С., Забокрицької М. Р., Чижевської Л. Т., Павловської Т. С., Нетробчук І. М., Караїм О. А. Рекреаційний потенціал об'єктів ПЗФ басейнів малих річок області досліджували І. М. Нетробчук, Л. Т. Чижевська, З. К. Карпюк, В. Ю. Стельмах, О. В. Мельник, С. В. Полянський, Н. В. Мельник, І. В. Єрко, Р. Є. Качаровський, С. І. Ковальчук, О. В. Антипюк.

Колківська територіальна громада Луцького району Волинської області (центр ТГ – смт Колки), утворена ще в жовтні 2017 р. (площа – 764,9 км², чисельність населення станом на 01.01.2022 р. – 21 459 осіб, 28 населених пунктів) [3–5; 10]. Клімат на території громади характеризується м'якою зимою та нестійкими морозами, теплим літом, затяжними опадами у вигляді дощу восени та весною; сприятливий для здійснення рекреації й туризму впродовж року: у травні–серпні – для активного й пасивного відпочинку, кліматолікування, взимку – для організації зимових видів туризму і активного відпочинку в холодний період (триває близько 60 днів). Середньорічні значення за 2022 р.: температура – +9,1 °С (мінімальна температура – -13,3 °С, максимальна – +33,0 °С); атмосферний тиск – 748,8 мм рт. ст. (мінімальне значення – 723,9, максимальне значення – 771,1); вологість повітря – 76 % (мінімальне значення –

20 %); швидкість вітру – 3,9 м/с. Тривалість безперервного періоду з температурою понад 0 °С – 214 діб (з 19.04.2022 р. до 18.11.2022 р.) [3–4; 10].

Річка Красноха – ліва притока р. Кормин (права притока р. Стир, басейн р. Дніпро) протікає у межах Колківської ТГ. Довжина річки – 15,38 км, площа водозбору – 96,61 км², похил – 0,31 м/км. Витік знаходиться на південний схід від с. Семки, далі тече переважно на північний схід через с. Красноволя і навпроти с. Тельчі впадає в р. Кормин (довжина річки – 61,98 км, площа водозбору – 675,98 км², похил – 0,59 м/км) [3; 5; 7; 9–10].

У басейні р. Красноха, переважно в межах басейну її основної притоки р. Грань, на землях Рудниківського лісництва ДП «Колківське ЛГ» розташовані три об'єкти ПЗФ місцевого значення, що утворені рішеннями Волинської обласної ради зокрема, це однойменні заказники ландшафтний «Рудниківський» (загальна площа 376,0 га, утворений від 27.12.2006 р., № 7/29) та лісовий «Рудниківський» (6,5 га; від 17.03.1994 р., № 17/19), а також ботанічна пам'ятка природи «Журавичівська» (2,4 га; від 17.03.1994 р., № 17/19). Загальна площа природоохоронних територій басейну малої р. Красноха складає 384,9 га, щільність – 5,64 об'єкта/100 км², частка земель ПЗФ – 7,24 %. Переважаючими об'єктами ПЗФ є ландшафтні території, площа яких становить 376,0 га (частка – 97,7 %) [3–4; 6; 8; 10].

Природоохоронні об'єкти басейну р. Красноха, створені для збереження вікових високобонітетних насаджень із сосни звичайної *Pinus sylvestris*. Трав'яний ярус яких є багатим на лікарські рослини, ягідники із журавлини болотяної *Vaccinium oxycoccos*, чорниці миртолистої *Vaccinium myrtillus*, буяхів звичайних *Vaccinium uliginosum* (лісовий заказник «Рудниківський»). Ці лісові фітоценози стали місцем мешкання і розмноження багатьох видів поліської фауни – зайця сірого *Lepus europaeus*, вивірки звичайної *Sciurus vulgaris*, сарни європейської *Capreolus capreolus*; деяких лісових видів птахів, зокрема лелеки чорного *Ciconia nigra* – рідкісного виду ЧКУ, що охороняється конвенціями CITES, Бернською, Боннською, угодою АЕВА [1–2; 5–6].

Для стійкого довготривалого функціонування об'єктів ПЗФ необхідно вжити певних заходів і дотримуватись певних вимог [5; 8; 10]: 1) підвищити

рівень охорони збережених частин території об'єктів ПЗФ; 2) здійснити зонування територій, істотно зменшивши частку земель, доступних для обмеженого господарського використання; 3) локалізацію рекреаційної дигресії здійснити шляхом виокремлення екологічних стежок та маршрутів із одночасною заборонаю створення стаціонарних закладів розміщення, що передбачають будівельні роботи; 4) підвищити статус наявних об'єктів ПЗФ місцевого значення до загальнодержавного; 5) створити нові об'єкти природно-заповідного фонду; 6) створити екологічні служби на рівні Колківської ТГ Луцького району Волинської області; 7) управління об'єктами ПЗФ здійснювати колегіально екологічною службою Колківської ТГ Луцького району із залученням спеціальної наукової комісії (куратором об'єкта від ЗВО та НДІ), пріоритетом якої буде збереження об'єкта ПЗФ; 8) внести існуючі об'єкти ПЗФ до місцевих, регіональних та міжрегіональних туристсько-рекреаційних маршрутів; 9) покращити інформування місцевого населення та рекреантів про цінність об'єктів ПЗФ для формування проактивного екологічного світогляду.

Висновки. Об'єкти ПЗФ басейну р. Красноха є досить важливими елементами мережі природоохоронних територій Волинської області. Вони мають значний рекреаційний потенціал. Визначення фактичної рекреаційної ємності є першочерговим завданням, що повинно передувати їхньому рекреаційному освоєнню.

Список використаних джерел

1. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк : видавництво «Терен», 2021. 212 с.
2. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог Київ, 2018. 136 с.
3. Колківська територіальна громада. URL: <https://kolkyrada.gov.ua/> (дата звернення 01.04.2023).
4. Луцька РДА. URL: <http://lutskadm.gov.ua/> (дата звернення 02.04.2023).
5. Мельник А. В., Чир Н. В., Качаровський Р. Є. Природоохоронні території в контексті туристичної привабливості ОТГ: регіональний вимір. РЕГІОН–2020: стратегія оптимального розвитку : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 8-9 жовтня 2020 р.). Харків, 2020. С. 142–145.
6. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 05.04.2023).

7. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 04.04.2023).
8. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/> (дата звернення 04.04.2023).
9. Чижевська Л. Т., Лавренчук О. М., Качаровський Р. Є., Карпюк З. К., Антипюк О. В. Оцінка сучасного стану водних ресурсів Волині. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* (11–12 квітн. 2019 р.), Луцьк, 2019. С. 98–101.
10. Чир Н. В., Єрко І. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Перспективи розвитку туристичної інфраструктури Маневицького району Волинської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Географія»*. 2018. № 1. Вип. 44. С. 118–123.

УДК 37.14

Назаренко Т. Г.,

*д. пед. наук, професор, завідувачка
відділу навчання географії та
економіки,*

*Інститут педагогіки НАПН України
e-mail: geohim@ukr.net*

ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ЗНАНЬ ЗАСОБАМИ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

Туристична освіта – це галузь навчання, яка зосереджена на формуванні навичок, знань та компетентностей, пов'язаних з управлінням та наданням послуг рекреаційного туризму. Вона включає в себе вивчення принципів, практики та політики туризму, а також управління рекреаційними об'єктами, пам'ятками та подіями [1, с. 78].

Туризм як соціально-економічне явище є об'єктом вивчення багатьох наук: економіка, географія, краєзнавство, історія, екологія, право, політика, медицина, психологія та соціологія, культурологія тощо. Кожна з наук додає певні чинники в сферу туризму, створюючи новий науковий напрям туризмознавства – туризмологію. Узагальнюючи сказане, робимо висновок про те, що вивчення туризму може відбуватися за галузевим або проблемним принципом. Саме

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНД
ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО
ІМІДЖУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД»,
яка проводиться в рамках Всеукраїнського туристичного
фестивалю залізничної ретро-техніки «ГАЙ ГУДЕ»**

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 24.05.2023 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 15,69

Тираж 100 прим. Замовлення № 143

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19, вул. Небесної Сотні 1/2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 3-51-33, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com

vizavi003@gmail.com